

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 18. novembar 2013
Br. ref.: RK491/13

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI67/13

Podnosilac

g. **Shaqir Prevetica**

**Ocena ustavnosti odluke Vrhovnog suda Republike Kosovo rev.br.
228/2012 od 12. marta 2013. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

U sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Shaqir Prevetica, sa prebivalištem u Prištini.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava odluku Vrhovnog suda, rev. br. 228/2012, od 12. marta 2013. god. (u daljem tekstu: osporena odluka), koja je podnosiocu zahteva uručena 25. aprila 2013. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporene odluke kojom je podnosiocu zahteva navodno povređeno pravo na rad koje se garantuje članom 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije] Ustava.

Pravni osnov

4. Član 113.7 Ustava, član 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 16. decembra 2008. god., koji je stupio na snagu 15. januara 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56 (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

5. Dana 8. maja 2013. god., podnosilac je podneo zahtev Sudu.
6. Dana 27. maja 2013. god., predsednik je imenovao sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca u predmetu i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Almiro Rodrigues i prof. dr Enver Hasani.
7. Dana 19. juna 2013. god., Sud je obavestio podnosioca i Vrhovni sud o registraciji zahteva.
8. Dana 12. septembra 2013. god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

9. Podnosilac zahteva je radio u Turističkom ugostiteljskom preduzeću "Kosova" (u daljem tekstu: TUP "Kosova") sve dok isti nije upućen na socijalnu pomoć.
10. Dana 12. decembra 2001. god., Bord direktora TUP "Kosova" (odluka br. 117), je odlučio da od 1. januara 2002. god. podnosioca zahteva uputi na plaćenu socijalnu pomoć, omogućavajući mu isplatu ličnog dohotka od 70% (sedamdeset posto) od prosečne plate zaposlenih u ovoj ugostiteljskoj kompaniji. U toj odluci se navodi: *"Kompanija će mu ovaj status obezbediti iz svojih sredstava do funkcionisanja odgovarajuće državne institucije za konačno regulisanje njegove zakonske penzije."*
11. Dana 10. septembra 2002. god., Opštinski sud u Prištini (rešenje, C. br. 46/02) je odbacio tužbu podnosioca kao neblagovremenu.

12. Dana 1. februara 2005. god., Okružni sud u Prištini (rešenje, Ac. br. 592/2002) je ukinuo rešenje Opštinskog suda i predmet je vratio istom sudu na ponovno suđenje.
13. Dana 6. juna 2005. god., Opštinski sud (rešenje C. br. 130/05), je odbacio tužbu podnosioca zahteva kao neblagovremenu.
14. Dana 21. novembra 2007. god., Okružni sud (rešenje, Ac. br. 56/2006), je opet ukinuo rešenje Opštinskog suda u Prištini i vratio predmet prvostepenom sudu na ponovno suđenje.
15. Dana 1. aprila 2009. god., Opštinski sud (rešenje Cl. br. 05/2008) je prekinuo postupak daljeg suđenja parnične stvari, „jer se TUP “Kosova” bivša “Sloga” u Prištini privatizovala i likvidacija gorenavedenog preduzeća je stupila na snagu 11. aprila 2007. god.”
16. Dana 20. jula 2009. god., Okružni sud (rešenje, Ac.cbr. 1178/2009), je odbio kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva i potvrdio rešenje Opštinskog suda, kojim je tužba odbačena kao neblagovremena.
17. Dana 12. marta 2013. god., Vrhovni sud (rešenje, rev. br. 228/2012) je odbio kao neosnovanu reviziju podnosioca zahteva podnetu protiv rešenja Okružnog suda. Vrhovni sud je svoju odluku obrazložio:

“Polazeći od ovakvog stanja stvari, Vrhovni sud Kosova je zaključio da je prvostepeni sud pravilno primenio odredbe parničnog postupka, kada je našao da je žalba neblagovremena. Odredbom člana 208. u vezi sa članom 176, stav 1. ZPP, predviđeno je da protiv rešenja prvostepenog suda, stranke mogu izjaviti žalbu u roku od petnaest dana, od dana uručenja kopije rešenja, dok član 186. stav 2. navedenog zakona predviđa da je žalba neblagovremena, ukoliko je podneta nakon isteka zakonskog roka za njeno podnošenje. Punomoćnik tužioca, advokat Ali Qosaj, kopiju rešenja prvostepenog suda, Cl. br. 5/2008, od 01.04.2009. god., primio je 02.04.2009. god., dok je tužilac žalbu podneo 30.06.2009. god., što znači da je žalba podneta nakon zakonskog roka predviđenog odredbom člana 176. stav 1, u vezi sa članom 208. ZPP, kako su pravilno ocenili nižestepeni sudovi, koji su pružili dovoljno razloga u njihovim rešenjima, koje, kao pravilne i na zakonu zasnovane, prihvata i ovaj revizijski sud.“

Navodi podnosioca zahteva

18. Podnosilac zahteva navodi da mu je odlukama redovnih sudova povređeno pravo na rad koje je garantovano članom 49. Ustava.
19. Podnosilac zahteva traži od Suda, naknadu za izgubljeno vreme, uključujući vremenski period od 1. januara 2002. god. do danas, zbog prekida radnog odnosa od strane poslodavca.
20. Štaviše, podnosilac zahteva se žali na odluke redovnih sudova u vezi sa: a) odbacivanjem njegove tužbe kao neblagovremene; i b) nalazima sudova u vezi sa navodima bivše Kosovske povereničke agencije “da je HTK “Kosova” bivša

“Sloga” u Prištini privatizovana i da je likvidacija gorenavedenog preduzeća stupila na snagu 11. aprila 2007. god.”, naglašavajući da do 25. aprila 2013. god., likvidacija navedenog preduzeća nije počela jer dvadeset posto (20%) od prihoda od prodaje preduzeća njenim zaposlenima još uvek nije isplaćeno.

Prihvatljivost zahteva

21. Kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud prvo ispituje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove za prihvatljivost predviđene Ustavom i posebno navedene u Zakonu i Poslovniku o radu.

22. U tom smislu, Sud se poziva na član 113.7, koji određuje:

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.

23. Sud se takođe poziva na član 49. [Rokovi] Zakona, koji predviđa:

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku.”

24. Sud primećuje da je podnosilac zahteva fizičko lice, ispoštovao procedure kroz sve instance koje su na raspolaganju i podneo zahtev u predviđenom roku od četiri meseca.

25. Sledstveno, Sud smatra da je podnosilac zahteva ovlašćena stranka, iscrpeo sva pravna sredstva predviđena zakonom i podneo zahtev na vreme.

26. U svakom slučaju, Sud mora da se pozove na član 48. Zakona, koji predviđa:

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

27. Pored toga, Sud se poziva na pravilo 36.(1) c) i pravilo 36.(2) a) i b) Poslovnika, koja predviđaju:

36 (1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

[...]

c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan.

36 (2) Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:

a) da zahtev nije prima facie opravdan;

b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava”.

28. Sud primećuje da podnosilac zahteva navodi povredu njegovog prava na rad koje je garantovano članom 49. Ustava.
29. Sud takođe primećuje da je Vrhovni sud, odgovarajući na tvrdnje podnosioca zahteva „zaključio da je prvostepeni sud pravilno primenio odredbe parničnog postupka, kada je našao da je žalba neblagovremena“.
30. Sud smatra da je odluka Vrhovnog suda dobro obrazložena i opravdana i da podnosilac zahteva nije precizno razjasnio kako i zašto mu je odlukom Vrhovnog suda povređeno pravo na rad.
31. U stvari, podnosilac zahteva nije objasnio i nije dokazao, naime, da je njegova žalba podneta blagovremeno i shodno tome da je bilo povrede njegovog prava na rad.
32. Sud primećuje da se podnosilac zahteva samo žali na odluke redovnih sudova, u vezi sa zaključkom da žalba nije podneta u zakonskom roku, kao što se zahteva odredbama primenjivog zakona.
33. Sud podseća da nije njegova dužnost da ocenjuje zakonitost odluka donetih od strane redovnih sudova, osim ako su takve odluke donete na proizvoljan i neobrazložen način.
34. Dužnost Suda je da oceni da li su postupci, u celini, bili u skladu sa Ustavom. Dakle, Ustavni sud nije sud četvrtog stepena prilikom razmatranja odluka donetih od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju odgovarajuća pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).
35. U ovom slučaju, podnosilac zahteva nije podneo nijedan dokaz *prima facie* koji bi pokazao da navodna povreda pomenuta u zahtevu predstavlja povredu njegovog ustavnog prava (vidi, Vanek protiv Slovačke Republike, odluka ESLJP o prihvatljivosti zahteva br. 53363/99 od 31. maja 2005. god.).
36. Stoga, Sud ne može da smatra da su odgovarajući postupci sprovedeni pred Vrhovnim sudom, na neki način bili nepravedni ili proizvoljni (vidi, *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, odluka ESLJP o prihvatljivosti zahteva br. 17064/06, od 30. juna 2009. god.).
37. Konačno, Sud zaključuje da zahtev podnosioca ne ispunjava sve uslove za prihvatljivost i, stoga, u skladu sa članom 113. (7) Ustava, članom 48. Zakona i pravilom 36. (2) a) i b) Poslovnika o radu, zahtev je očigledno neosnovan i neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud je, u skladu sa članom 113. (7) Ustava, članom 48. Zakona i pravilom 36. (1) c) i 36 (2) a) i b), i pravilom 56 (2) Poslovnika o radu, dana 12. septembra 2013. god., jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama i
- III. DA OBJAVI ovu odluku u skladu sa članom 20.(4) Zakona.
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani